

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorum Omnium Generalium Et Provincialium Collectio Regia

Ab anno DCCCLXXII. ad annum DCCCCIX.

Parisiis, 1644

Leges Ecclesiasticae Ab Alvredo Magno Rege Anglorum, & Guthurno rege
Anglodanorum in Concilio quo foedus inierunt sancitae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15967

solidorum, episcopi & aldermanni quem Latine comitem vel seniore[m] dicunt, 60. solidorum: *Truvelshindi* [*id est, eius qui 120. solidis aestimatur*] 30. solidorum: *Sexhindi* hominis, 15. solidorum.

XVIII.

Ceorli ederbrece, id est, rustici sepis fractio 5. solidis emendetur. Si horum aliquid eueniat quando exercitus foris est, vel in quadragesimali ieiunio, sit dupliciter emendandum.

XIX.

Si quis in quadragesima sanctum velum in populo sine recto deponat, emendet 120. solidis.

XX.

Omnibus liberis hominibus dies isti condonati sunt, præter seruos & pauperes operarios: 12. dies in sancto natali Domini, & dies in qua Dominus Iesus de diabolo triumphauit: & sancti Gregorii memorialis dies, & septem dies in pascha, & septem supra; & vnus dies in festo apostolorum Petri & Pauli: & in Augusto plena hebdomada ante festum sanctæ Mariæ, & in omnium sanctorum ueneratione, id est, dies; & quatuor dies Mercurii in 4. legitimis ieiuniis, seruis omnibus indulti sunt dare cui magis uoluerint; vel qui eis pro nomine Domini aliquid benefecerint, vel ipsi deseruire potuerint in aliqua portione vicis suæ.

 LEGES ECCLESIASTICÆ

AB ALVREDO MAGNO REGE ANGLORVM,
& Guthurno rege Anglodanorum in Concilio quo factus inierunt sancitæ.

Desiderantur in Lambardi *δεξαωνομία*, sed hic addidimus ex historia Iornalensi seu Iernalensi manuscripto.

TITVLI LEGVM ECCLESIASTICARVM.

I. De dilectione Dei & pace ecclesie. Ll. Sax. cap. 1.	bus. Ll. Sax. cap. 3.
II. De negligentibus legem Christi & paganismum uenerantibus. Ll. Sax. cap. 2.	IV. De presbyteris falso pronuntiantibus festum vel ieiunium. Ll. Sax. cap. 3.
III. De ordinatis male uiuentibus. Ll. Sax. cap. 3.	V. De presbyteris rectis terminis chrisma non perquirentibus, vel

baptismum negantibus. Ll. Sax. cap. 3.	nicis. Ll. Sax. cap. 7.
VI. De fratribus vel cognatis in una fornicantibus. Ll. Sax. cap. 4.	XII. De ieiuniis infractis. Ll. Sax. cap. 8.
VII. De ordinato qui vitam forsificat. Desideratur in Sax.	XIII. De diebus in quibus ordalium & iusurandum prohibeantur. Ll. Sax. cap. 9.
VIII. De reo mortis qui confiteri desiderat sacerdoti. Ll. Sax. cap. 5.	XIV. Ne die dominica homo forsifactus occidatur. Ll. Sax. cap. 10.
IX. De decimis Dei retentis, & aliis ecclesie rectitudinibus. Ll. Sax. cap. 6.	XV. Ll. Sax. cap. 10.
X. De illis qui mercandisant diebus dominicis. Ll. Sax. cap. 7.	XVI. De sortilegis, incantatoribus, veneficis, periuris, & his similibus. Ll. Sax. cap. 11.
XI. De operantibus diebus dominicis. Ll. Sax. cap. 7.	XVII. De ordinatis vel alienigenis in aliquo de pecunia vel vita seductis. Ll. Sax. cap. 12.

PRÆFATIO.

Hoc est Concilium quod Aluredus rex & † Godrun rex elegerunt & condixerunt, cum Angli & Dani ad pacem & concordiam plene conuenerunt, & sapientes, & qui postea successerunt, sapius hoc & assidue renouantes in bonum semper adduxerunt.

† Idē qui & Guthurnus, Guthrum, &c. Rex fuit Danorum, cui ad fidē Christi conuerso Æthelstani nomen impositum est ab Aluredo, qui eum e sacro fonte suscepit, partemque regni concessit.

LEGES ECCLESIASTICÆ ALVREDI ET GVTHVRNI REGVM.

I.

In primis est vt vnum Deum diligere velint, & omni paganismo sedulo renuntiare. Et instituerunt sæcularem iustitiam pro eo quod sciebant, quod non poterant multi aliter castigari, plures vero nolebant ad Dei cultum, sicut deberent, aliter inclinare. Et sæcularem emendationem instituerunt communem Christo & regi, vbicumque recusabitur lex Dei iuste seruari secundum dictionem episcopi. Et hoc est primum edictum ecclesie, pax inter parietes suos, & regis * Hangrid semper inconuulsa permaneat.

II.

Si quis Christianitatem suam male mutat, vt paganismum veneretur verbis vel operibus, reddat sic vveram, sic vvitam, sic lasblite secundum quod factum sit.

III.

Et si quis ordinatus furetur, vel prælietur, vel periuret,

Concil. Tom. 24.

A a a a

vel fornicetur, emendet sicut factum erit sic vveram, sic vvitam, sic lashlite, & erga Deum saltem emendet iuxta sanctorum Canonum doctrinam, & plegium faciat inde, vel mittatur in carcerem.

IV.

Et si presbyter populum suum misdoceat de festo vel ieiunio, reddat 30. solidos cum Anglis, & cum Dacis 3. dimidias marcas.

V.

Si presbyter ad rectum terminum sanctum chrisma non perquirat, vel baptismum perneget ei cui necesse sit, reddat vvitam cum Anglis, & cum Dacis lashlite, id est 12. oras. Et de sublegereis sapientes instituerunt, vt rex habeat superiorem, & episcopus inferiorem, nisi dignius emendetur pro Deo & pro saeculo iuxta modum facti, sicut episcopus docebit.

VI.

Si duo fratres vel duo cognati cum vna aliqua fornicentur, emendent in omni mansuetudine, sicut eis permittetur; sit vvita, sit lashlite, secundum modum facti.

VII.

† Hoc non
repetitur
in Saxo-
nico, aut
in foedere
Edvardi
apud Lamb.

† Et si ordinatus homo se forisfaciat, in morte plectendis actibus exsuperetur, & episcopi iudicio referuetur.

VIII.

Et si quis reus mortis profiteri desideret sacerdoti, nunquam negetur ei, & omnes rectitudines Dei pacificentur sedulo per Dei misericordiam, & per vvitam quam sapientes addicent.

IX.

† id est, nu-
mum Ro-
manum,
vel dena-
rium sancti
Petri.

Et si quis decimam contra teneat, reddat lashlite cum Dacis, vvitam cum Anglis. Si quis † Romfeih superteneat, reddat lashlite cum Dacis, vvitam cum Anglis. Si quis non reddat symbolum luminis, reddat lashlite cum Dacis, vvitam cum Anglis. Si quis Dei rectitudines aliquas disforciet, reddat lashlite cum Dacis, vvitam cum Anglis. Si contra stet vt hominem vulneret, de vvita componat. Si aliquem deiiciat in mortem, sit vvlaga vt exlex, & persequatur eum cum clamore omnis qui rectum

amat. Et si faciat vt occidatur pro eo quod contra rectum, & regis imperium stet, si hoc *probetur* iaciat egilde.

X.

Si quis in die dominica negotiationem facere præsumat, perdat ipsum capitale, & 12. oras cum Dacis, & 30. solidos cum Anglis.

XI.

Si liber diebus festis operetur, perdat libertatem suam, vvitam vel lashlite, seruus corium perdat vel hidgildum. Si dominus seruum suum cogat festis diebus operari, reddat idem dominus lashlite cum Dacis, & vvitam cum Anglis.

XII.

Si liber homo rectum ieiunium frangat, reddat vvitam vel lashlite, si seruus hoc faciat, perdat corium suum vel hidgildum.

XIII.

Ordalium & iusiurandum festis diebus & legitimis ieiuniis legibus est interdictum. Et qui hoc fregerit, reddat lashlite cum Dacis, vvitam cum Anglis.

XIV.

Si fieri possit nunquam occidatur aliquis in festo dominicæ diei, quidquid peccauerit, sed capiatur & seruetur donec transeat festa dies.

XV.

Si quis forisfactus & de membris disfactus dimittatur, & idem post afflictionem per quatuor noctes viuat, potest ei deinceps per episcopi licentiam subueniri, si quis eius doloribus & animæ condescendat.

XVI.

Si fortilegæ vel incantatrices, periuri & venefici, fœdæ, fœtidæ, vel meretrices alicubi compereant, relegentur de patria, desperent omnia, nisi cessent, & profundius emendent.

XVII.

Si ordinatus vel alienigena seducatur in aliquo de pecunia, vel vita, tunc debet ei adesse rex vel comes illius terræ, & episcopus gentis illius pro cognatione & aduocato, si penitus alium non habeat, & emendet sedulo iuxta modum facti, Christo & regi, sicut docebit, vel il-

lud factum profunde nimis vindicet, qui rex sit in populo.

SYNODVS LANDAVENSIS ANNO CHRISTI

SVB GVRCAN X. LANDAVIÆ EPISCOPO.

In qua Teudur rex Brechmania ob homicidium & periurium excommunicatur.

De annis quibus habitæ sunt sequentes Synodi non constat, propter regum & antistitum qui in eisdem nominantur obscuritatem.

REGES Teudur filius Rein & Elgistel filius August, reges Brechemanc iurauerunt super altare sancti Dubricii per sancta sanctorum, antepositis sacris voluminibus & reliquiis, quod nullus alteri insidiasset, & quod firmam pacem inter se tenerent sine dolo, & præsentem Guruanno episcopo cum clericis suis, & tali pacto insuper, quod si vnus alteri dolum faceret, totam suam hereditatem quietam clamaret, & iret in peregrinationem viduato regno suo, & mansurus semper in exilio. Post hæc diabolus, qui patrem nostrum Adam primum parentem nostrum subdola admonitione sua proiecit de paradiso, id est, de sede deliciarum cum pace quietâ; ille idem fecit fraude sua quod Teudur rex rupta pace occidit Elgist filium August, vtrumque faciens homicidium simul & periurium.

Quo factò audito episcopus Guruano, simul cum clero suo, homicidium simul & periurium excommunicauit, denu- dando altaria Dei, & prosternendo cruces ad terram, simul & reliquias sanctorum, ablata sibi tota communione Christiana. Post hæc videns rex Teudur pati non posse maledictionem & iustitiæ rigorem, quaesuit veniam compuncto corde cum effusis lacrymis: Et imposito sibi iugo pœnitentiæ ad modum qualitatis & quantitatis, ne terra sua dispoliata fieret carens principe, consilio fratrum totius parochiæ, illum fecit remanere in regno, emendaturum in omnibus suum scelus elemosyna, & oratione, & ieiunio. Rex Teudur in primis offert Deo, data sibi tanta remissione, & sancto Dubricio & Guruano, & suis omnibus successoribus in ecclesia Landaviæ & sanctorum Dubricii & Teliui, *Lan Michael treserian* cum sua tota terra, & cum omni sua libertate, & tota communione in campo & in siluis, in aqua & in pascuis sine vlllo censu homini terreno nisi